

Verkställande direktören Sören Mellstig
Gambro AB
Box 7373
103 91 STOCKHOLM

Om redovisning av orealiserad förlust hänförlig till personaloptionsprogram som ansvarsförbindelse

1. Frågan

Gambro har i balansräkningen för år 2002 redovisat en orealiserad förlust om 205 Mkr hänförlig till personaloptionsprogram som en ansvarsförbindelse. I redogörelsen för tillämpade redovisningsprinciper anges bl.a. följande:

”Samtliga utestående personaloptionsprogram inklusive sociala avgifter har värdesäkrats mot kursuppgång genom aktieswapar i marknaden. De finansiella kostnaderna för dessa aktieswapar redovisas i finansnettot. Optionsprogrammen är inte värdesäkrade mot kursnedgångar. Eftersom swaparna är långfristiga (förfaller 2006-2008) och det inte finns någon entydig redovisningsmetod i Sverige redovisas de orealiserade förlusterna i aktieswaparna tills vidare som ansvarsförbindelser.”

Övervakningspanelens kansli har i brev till Gambro den 13 oktober 2003 ifrågasatt om inte den orealiserade förlusten i stället borde ha redovisats som en avsättning (se Redovisningsrådets rekommendation RR 16 punkt 14).

Gambro har i brev till kansliet den 12 november 2003 anfört i huvudsak att en redovisning som ansvarsförbindelse är minst lika lämplig som övriga tänkbara principer och åberopat att bolaget inte bedömer det troligt att något utflöde av resurser kommer att ske i samband med att aktieswaparna förfaller, att det saknas en entydig redovisningsprincip för redovisning av personaloptionsprogram i Sverige samt att ett byte av redovisningsprincip strider mot RR 5 Redovisning av byte av redovisningsprincip.

Panelens ordförandegrupp beslutade den 27 november 2003 med stöd av 3 kap. 1 § panelens arbetsordning att panelen skulle behandla frågan om det är i överensstämmelse med lag, annan författning samt god sed för aktiemarknadsbolag och Redovisningsrådets rekommendationer att redovisa den orealiserade förlusten hänförlig till personaloptionsprogram som ansvarsförbindelse.

I brev till panelens kansli den 12 december 2003 har Gambro därefter utvecklat vad som tidigare anförts samt bl.a. tillagt att bolaget inte kunnat göra en tillförlitlig uppskattning av åtagandets storlek och att bolaget lämnat uttömmande upplysningar i årsredovisningen angående hur personaloptionsprogrammet och olika säkringsåtgärder i anslutning härtill har redovisats.

2. Övervakningspanelens bedömning

I Gambros årsredovisning anges att samtliga personaloptionsprogram inklusive sociala avgifter har värdesäkrats mot kursuppgång (genom aktieswapar) men inte mot kursnedgång och att det per balansdagen förelegat en orealiserad förlust om 205 Mkr vilken har redovisats som ansvarsförbindelse.

Den avgränsade fråga övervakningspanelen har att pröva är om Gambro vid redovisning av personaloptionsprogrammen borde ha låtit värdet på aktieswaparna ha återspeglats i balans- eller resultaträkningarna eller inte.

Enligt 2 kap. 4 § 3 b) årsredovisningslagen skall vid upprättandet av balansräkning, resultaträkning och noter hänsyn tas till alla förutsebara och möjliga förluster och ekonomiska förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår, även om dessa förluster eller förpliktelser blir kända först efter räkenskapsårets utgång men före upprättandet av årsredovisningen.

Enligt 3 kap. 9 § samma lag skall som avsättningar redovisas sådana förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias.

I Redovisningsrådets rekommendation RR 16, Avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualtillgångar, punkterna 14-26 anges under vilka förhållanden en avsättning skall redovisas i balansräkningen och i punkterna 36 och framåt hur den skall beräknas. Av punkten 14 följer att en avsättning skall redovisas när

- a) ett företag har ett åtagande (legalt eller informellt) som en följd av en inträffad händelse,
- b) det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och
- c) en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Övervakningspanelens tolkning av vad som totalt föreskrivs i RR 16 är att om aktieswaparna har ett marknadsvärde och det uppkommer en orealiserad förlust så skall det återspeglas i balans- eller resultaträkningarna. Så har Gambro inte redovisat. Vid graderingen av denna brist i redovisningen bör det dock beaktas att formuleringarna i RR 16 kanske inte är helt klargörande. Det kan också noteras att ifrågavarande belopp i vissa perspektiv är relativt litet. Med beaktande av vad som nu anförts finns det ändå skäl att kritisera bolaget för att ha redovisat den orealiserade förlusten som en ansvarsförbindelse.

En justering i 2003 års årsredovisning av det sålunda felredovisade beloppet kan enligt panelens mening inte innebära ett brott mot Redovisningsrådets rekommendation RR 5, Redovisning av byte av redovisningsprincip.

3. Övervakningspanelens slutsats

Övervakningspanelen finner att Gambro inte kan undgå viss kritik för att i årsredovisningen för år 2002 ha redovisat en orealiserad förlust enbart som en ansvarsförbindelse.

På Övervakningspanelens vägnar

Lars Östman

I panelens avgörande har deltagit professor Lars Östman, v. ordförande, direktör Clas Reuterskiöld, v. ordförande, direktör Catarina Fritz, civilekonom Hans Karlsson, direktör Kajsa Lindståhl och direktör Mats-Olof Ljungkvist.

Panelens beslut är enhälligt.